

ПЛАН И ПРОГРАМА ЗА СУСПЕЦИЈАЛИЗАЦИЈА ПО ДЕТСКА И АДОЛЕСЦЕНТНА ГИНЕКОЛОГИЈА

Област на супспецијализација	Детска и адолесцентна гинекологија
Звање со кое се стекнува по завршување на супспецијалистичкиот испит	Супспецијалист по детска и адолесцентна гинекологија
Траење на супспецијализацијата	2 години (24 месеци)

ЦЕЛИ на супспецијализацијата

За време на супспецијализацијата по детска и адолесцентна гинекологија, лекарите треба да ги совладаат постапките и да се здобијат со знаење од следниве области:

- Пристап до пациентот;
- Начини на гинеколошки преглед на дете ;
- Ултразвучна дијагностика на генитален тракт кај дете;
- современи постапки и дијагностички процедури;
- терапевски процедури кај мали девојчиња и адолесцентки;
- современо пратење и понатамошен третман на девојчиња и адолесцентки;

Интердисциплинарниот план и програма се изведуваат во траење од 24 месеци во комплетни образовни центри.

1.	Цитодијагностика	1 месец
2.	Гинеколошка патохистологија	1 месец
3.	Ултразвучна дијагноза	3 месеци
4.	Радиологија	2 месеци
5.	Детска хирургија	3 месеци
6.	Генетика	1 месец
7.	Амбуланта за болести на дојка	1 месец
8.	Детска ендокринологија	3 месеци
10.	Детска хематологија	1 месец
11.	Детска онкологија	1 месец
12.	Детска психијатрија	1 месец
13.	Тренинг центар (Белград)	6 месеци

ПРОГРАМА

Гинекологот-обстетичар за време на супспецијализација по принцип на турнуси на компетентни клиници, институти и лаборатории стекнува знаење и вештини во интерактивна настава со практична работа и тоа:

1. Основни знаења од областа на детска и адолесцентна гинекологија
2. Патологија на вулва
3. Улогата на гинекологот во заштита на дете од насилство во семејство и сексуално насилство и згрижување на повреди како и после мутилантни операции на гениталиите (Female genital mutilation-FGM)
4. Предвремен и задоцнет пубертет
5. Разлики во половиот развој
6. Аномалии во развој на Милеровите канали
7. Пореметувања во менструалниот циклус во адолесценција, хиперандрогенизам и ПЦО во адолесценцијата
8. Акутна и хронична болка и дисменореа
9. Сексуално и репродуктивно здравје, полно преносливи болести и контрацепција
10. Сексуално и репродуктивно здравје кај адолесценти со хронични болести и посебни потреби
11. Адолесцентна бременост и абортус
12. Инсуфициенција на оваријалната функција кај преживевани од малигни болести во детството
13. Тумори и цисти на овариум во детство и адолесценција
14. Стратегии за здравствена заштита кои се однесуваат на Хуман Папилома Вирус и вакцинација
15. Полов и родов развој (и транссексуалност)
16. Пореметувања во исхраната во адолесценција и нивното влијание на репродуктивниот развој
17. Пореметување во развојот на дојките во адолесценцијата

Овој план ќе се спроведува преку мултидисциплинарна соработка во која водечка улога ќе има Катедрата по гинекологија и акушерство, при Медицинскиот факултет во Скопје. За да се оствари овој план, ќе соработува со:

1. Одделението за цитолошка дијагностика
2. Одделението за интервентен ултразвук
3. Одделение за ендоскопија
4. Одделението за оперативна гинеколошка онкологија
5. Оддел за неонатологија

6. Лабораторија при Гинеколошката клиника
7. Амбуланти во состав на Гинеколошката клиника
8. Клиника за детски болести
9. Клиника за детска хирургија
10. Клиника за психијатрија
11. Тренинг центар (Белград)

ТЕОРЕТСКА ПРОГРАМА ЗА СУПСПЕЦИЈАЛИЗАЦИЈА ПО ГИНЕКОЛОШКА ОНКОЛОГИЈА

(ПРОГРАМА ЗА САМОЕДУКАЦИЈА И РАБОТА СО МЕНТОР)

ДЕФИНИЦИИ:

- Познавање на сите теми кои вообичаено се користат во клиничката пракса
- Детално познавање на важните аспекти на темите кои ги познаваат специјалисти од други дисциплини.
- Познавање на темите кои се важни во клиничката практика на детска и адолесцентна гинекологија

ПРВ СЕМЕСТАР

1. Анатомија и хистологија – Институт за анатомија и Институт за хистологија и ембриологија

- Познавање на регионалната анатомија на карлицата, абдоменот, градниот кош, бутините, ендокрините жлезди,
- Детално познавање на ембрионалниот развој на гениталните органи
- Познавање на анатомијата и хистологијата на карличните органи и дојката
- Познавање на структурата на клетката

2. Патологија – Институт за патологија, Институт за радиотерапија и онкологија, Лабораторија за хистологија и клиничка цитологија

- Познавање на цитологијата и хистологијата на гинеколошките канцери кои можат да се јават во детската возраст
- Детално познавање на карциногенезата, инвазивноста и метастазирањето
- Детално познавање на молекуларната и клеточната биологија

3. Статистика и епидемиологија – Институт за епидемиологија

- Познавање на статистичката анализа и собирање на податоци
- Познавање на подготвување и интерпретирање на клиничките истражувања

ВТОР СЕМЕСТАР

1. Микробиологија – Институт за микробиологија и вирусологија

- Познавање на инфективните агенси како најчестите причинители на вулвовагинитиси

2. Биохемија – Републички завод за здравствена заштита

- Лабораториска дијагностика
- Познавање на исхраната во однос на раст и развој

3. Фармакологија – Институт за Фармакологија

- Познавање на особеностите, фармакодинамиката, дејствијата, интерреакциите, и штетноста од фармаколошките агенси кои се користат во детска и адолесцентна гинекологија

ТРЕТИ СЕМЕСТАР

1. Ултразвучна дијагностика – Клиника за Гинекологија и Акушерство

- Познавање на дијагностичките техники во детска и адолесцентна возраст,

2. Снимање – Институт за Радиологија (ренген снимање, КТ, МР, Ехо)

- Детално познавање на сите техники на снимање, вклучувајќи компјутерска томографија, ултразвук, магнетна резонанца, кои се користат во дијагностиката ,вклучувајќи ги индикациите и интерпретацијата

4. Хирушки третман

- Познавање и вештина во сите хирушки процедури во детска и адолесцентна гинекологија

- Познавање на компликациите во хирургијата во и постоперативната нега
- Познавање и примената, техниките и компликациите со анестезија и интензивна нега и експертиза во праксата на реанимација на деца
- Познавање и искуство во предоперативната процена и подготовките за оперативен зафат

ЧЕТВРТИ СЕМЕСТАР

1. Тренинг центар-Белград

- Програма на совладување на вештини според програмата на Европското здружение за детска и адолесцентна гинекологија EURAPAG

2. Педијатрија- Клиника за детски болести

- Принципи на работа со деца и адолесценти со гинеколошки проблеми

3. Оддел за деца и млади на ЈЗУ УК Клиника за Психијатрија

- Принципи на работа со деца и адолесценти со гинеколошки проблеми

По совладување на теоретската настава со пропишани минимум бодови, совладување на сите предвидени практични, дијагностички и тераписки вештини, полагање на предвидените колоквиуми, одбранет семинарски труд и положен супспецијалистички испит, кандидатот се стекнува со звање **Супспецијалист по детска и адолесцентна гинекологија.**

Препорачана литература:

1. Emans SJH, Laufer MR, Di Vasta A, editors. Emans, Laufer, Goldstein's Pediatric and Adolescent Gynecology, 7th ed. Philadelphia: [Wolters Kluwer Health](#); 2019.
2. Sanfilippo JS, Lara-Torre E, Gomez-Lobo V, editors. Sanfilippo's Textbook of Pediatric and Adolescent Gynecology, 2nd ed. Boca Raton: Taylor Francis Group CRC Press; 2019.

3. Sedlecky K I Stanković Z (ur.poglavlja). Dečija i Adolescentna ginekologija. U: Bogdanović R. Radlović N, ur. Pedijatrija. Akademski misao. Beograd 2016.
4. Stanković Z. Laparoskopija u dečijoj i adolescentnoj ginekologiji. U Devaja O, Đurđević S, ur. Laparoskopiska hirurgija u ginekologiji. Med.fakultet N.Sad, 2016 (24 poglavlje)
5. Sedlecky K, Stanković Z. Contraception for adolescents after abortion. Eur J Contracept Reprod Health Care 2016 Feb;21(1):4-14. doi: 10.3109/13625187.2015.1082175. Epub 2015 Oct 14.
6. Stanković ZB, Sedlecky K, Savić Đ, Lukač B, Mažibrada I, Perović S. Ovarian preservation from tumors and torsions in girls: a prospective diagnostic study. J Pediatr Adolesc Gynecol 2017, 30:405-412.
7. Stankovic ZB, Tridenti G, Liassides M, Wood PL, Roos EJ; European Association of Paediatric and Adolescent Gynaecology (EURAPAG) and European Board And College of Obstetrics and Gynaecology (EBCOG). The future of paediatric and adolescent gynaecology in Europe. Eur J Obstet Gynecol Reprod Biol. 2019;235:121-124. doi: 10.1016/j.ejogrb.2018.08.025. Epub 2018 Aug 18